Br. 9. U Zagrebu, 1. rujna 1890. Tečaj XVI.

Seoski Gospodar.

List za pouku hrvatskim seljakom u gospodarstvu.

Ovaj list izilazi prvi dan svakoga mjeseca, te mu je godišnja ciena 50 novč., koji neka se šalju odpravničtvu »Gospodarskoga lista« u Zagrebu. Svi dopisi za ovaj list imadu se dostavljati glavnomu suradniku Dragutinu Stražimiru, župniku na dolnjoj Zelini, pošta sv. Ivan Zelina.

Gospodarske radnje u mjesecu rujnu.

»Topla jesen, duga zima;
Ako l' rujnom kiše ima,
U dobri čas po usjeve
I po vreće ratareve.« Nar. rieč.

Kuća i dvorište. Pregrći i miešaj izmlaćeno žito. Tari lan i konoplju. Spremaj krumpir u čiste podrume ili ga slaži u trapi. Suši voće, navlastito šljive. Spremaj različito zrelo voće u čiste podrume ili druga spremišta. Od voća pravi ocat, navlastito od divljih jabuka i krušaka za domaću porabu, za taj posao osobito su valjane tepke kruške. — Žalostno je po ladanjskog gospodara, mora li kupovati octa. — Ili pravi od voća vino; dobro će doći ljeti za napitak. Kuhaj pekmez od šljiva, od jabuka i krušaka.

Pivnica. Očisti pivnicu. Stavi u red vinsko posudje; očisti i priredi badnje za berbu, jednom riečju sve što treba pri berbi očisti što snažnije i stavi u dobar red.

Hliev. Radi težke poljske radnje, hrani obilnije voznu marvu. Na odmet stavljenu i nepotrebnu marvu prodaj za dobe. Pripuštaj ovnove medju ovce, koje će janjiti u mjesecu veljači.

Voćnjak i vrt. Obiraj voće što možeš pazljivije, da se ne stuče, jer će inače prije vremena gnjiti. Za odabiranje imade sada sgodno načinjenih sprema, kao malene zubaste košarice sa vrećicom, što se na prutić nasadi, pa se odkidaju jabuke i kruške. A gdje se moraju otipati, dobro je, da se nešto slame podmetne pod drveće, da padajuće voće pada na slamu, te se ne stuče. Otresuj šljive, ali ne lamaj granja i svržica; pamti: da ti na odkinutih grančicah nikad više ne poraste voće. Na voćkicah,

pupovanjem opitomljenih razpusti vezove, da na rahlo stoje. Prigledji cjepilnjak, sadi koštice od bresaka, šljiva i oraha.

Pribiraj grašak i vrtni bob. Pognoji prazne gredice, te je zasij zimskom salatom i zeljem. Sadi luk češnjak, zimski luk i kozjak. Pribiraj i spremaj različito sjemenje od povrtelja.

Polje i sjenokoša. Najsilniji je posao: trgatba kukuruza, izkapanje i spremanje krumpira, pobiranje graha i tikvanja. Pašti se sjetvom pšenice i raži. Pšenicu treba da posiješ najkašnje do 8—19 ovoga mjeseca. Pamti: kasna sjetva riedko je izdašna; rana sjetva kadšto, kasna skoro svagda prevari. Sij lan ozimac.

Na kukuruzištu sij ozimi ječam, liepo će ti u njem uspjeti djetelina, posiješ li ju za dobe u proljeću, pa će ti bit od ječma i prvi kruh. Ili posij raž za zelenu krmu, doć će ti dobro u nedostatku krme za pokos već o Gjurgjevu, a isto polje upotriebit ćeš moći potle za drugi usjev. Spremaj heldu, žanji i vrši proju, a slamu od nje dobro posuši za krmu.

Kosi otavu i otavić, oboje valjano osušeno spremaj. Za mokra vremena ne puštaj marve na livade. Kukuruznica dobro posušena i spremljena za zimu izvrstna je krma blagu; zato ju ponamještaj na tanko po kozlicah, da ne pokisne i ne stuhljivi, već da se suha uzdrži.

Vinograd. Da ti groždje što podpunije dozrieli, marljivo snaži vinograd od drača; ako li je zgodno, okopaj ga po treći put početkom mjeseca. Da do groždja uzmogne što više dopirati zraka i topline, proriedjuj mladice navlastito gdje je zadušno. Pridigni na zemlji ležeće groždje, ili načini pod njim jamicu, da ne gnjije od vlage. Lišće se ne smije otrgavati osim pred samu berbu 2 do 3 dana i to tek spodnje, a gornja 2 do 3 lista nad grozdom moraju ostati.

Prema koncu mjeseca dozrieva jur groždje. Gdje nije posve dozrielo, treba podbirati gnjilo, a ostalo ostaviti, da podpuno dozori. Po nekih stranah počima se već brati rani nasad. Pazi da prerano ne bereš, a što bereš, da čisto spremiš, da crno od biela odabereš, gnjilo od zdrava lučiš, zrelo od nezrela posebice mećeš. Svagdje drži najveću čistoću i štednju, da ne ostane pod trsovi jagodja. Prava berba počima drugog mjeseca.

Pčelinjak. Vadi med iz punih košnica. Slabe pčelce treba rano sdružiti. Čuvaj pčelce od napadanja tudjica. Kako se kod nas tiera pčelarstvo uz običan način dušenja, treba paziti, da najzdravije srednje pčelce ne podušiš, već da ih odabereš i ostaviš za sjeme, za razplod. („Kakav ljetos rujan, takav k ljetu ožujak.“ P. gatnja.)

Berba.

Iz Seoca u Slavoniji piše vriedni gospodar M. M.: „Dok se nisu zadruge podielile, držao se je skoro bolji red u kućanstvu; jer je za svaku

stvar i posebna sgrada ili komora bila, a i orudje potrebito, svaki je svoje imao. Nu sada, u tako zvanoj pivnici, drži se krumpir i kisel kupus, i sve što u nju može stati, ne pazeć da na ono malo vina, što u jeseni bude, navaljuje kojekakvi vonj, a pretakanju već ni spomena neima. A što se kod same berbe čini, to mi na srdcu stoji. Već prije dvie godine čitao sam u Gospodarskom listu, gdje neki gospodin piše, da je vidio, kako se kod berbe nogama gazi groždje; a ja se osvjedočih da to tako biva i kod nas na mnogih mjestih. Posto ne imam vinograda, moram vino kupovati, pak mi se čisto i gadi na takav postupak. Pa sve, da su noge najzdravije i najčišće oprane, to mi se u pamet dovadja, da je to i grjehota, jer kada je u filijalki svećanost, ja sam davao vino za svetu misu, a to bi se imalo kao žrtva prikazati najčistiji dar. Prije nego se podieliše zadruge, imala je svaka kuća svoje obično drucalo, ali sada samo radi nehatosti neće niti to, da si napravi tako malu stvar, koja ne stoji niti novčića. Ja sam čekao, da ovo u zgodno vrieme spomenem, i vas uljudno zamolim, da dadete tiskati u „Seoski gospodar“, koji će prvog rujna izaći, jer kod nas već druge polovice rujna beru groždje, bilo zrelo ili ne. Potle bilo bi već kasno, a da se prije to spomenulo i tiskalo, to bi naš seljak zaboravio.“

Što vi ovdje navadjate, biva žalibože po svoj Hrvatskoj. Po svuda se još premalo pazi na čistoću, premalo na podpunu zrelоću groždja. Malo ne svake godine daje se naputak u „Seoskom gospodaru“ kako se ima postupati kod berbe. Biva, da se neki i drže naputa, koji čitaju. Ali većina drži se stara običaja, kao pijan plota — štono se veli. Ove godine, kako se kažu vinogradi, mogli bismo dosta i vrlo dobra vina dobiti, uztraje li jesen prema ovom liepom vremenu. Ali bez pazke, bez čistoće, bez zdravih bačva, uzalud nam sve. — A gospodina pisca molimo, da nam po više puta po koju manu u gospodarenju iztakne, a navlastito, da nam kao vješt pčelar, napiše koju i o pčelarstvu, koje kod nas od pokle se zadruge razvrgoše, takodjer propada.

O sjetvi oziminâ.

Poljodjelac mora se ovoga mjeseca poglavito o tom starati, da sve pripravi, što treba, da što ranije i valjanije obavi sjetvu ozimina, jer je podpuno istinita rieč: „kakva sjetva, takva je i žetva“.

Pvnajprije treba za mlatitbe pripraviti što jedrnije, krupnije i zdravije zrnje od žita za sjeme. „Kakvo sjeme, takav plod.“ Što je jedrnije zrnje kojeg žita, niknuti će bolje i zdravije, bit će tušće vlaće i klasje, te će i potjerati više vlaća sa rodnijim klasjem, što je zrnje čišće, bit će čišća i strn, ako li je inače i mekota dobro očišćena od korova. Zato treba zrnje jur na guvnu očistiti za sjeme. Zrnje koje vejatbom nadalje pada, treba od ostaloga odlučiti, pa na pose još na vjetrnici ili trijeru očistiti,

*

da se zrnje razvrsta, te što je najjedrnije i najčišće opredieli za sjeme.

Drugo, treba da se za dobe valjano priredi mekota za sjetvu. Što koristi, da bude i najizabranije sjeme, posije li se u valjano ne pripravljenu mekotu ili mekotu zakorovljenu. Koliko puta ima se orati pod sjetvu ozimina, to stoji do toga, u kakvo se tlo hoće da sije, i kakva je plodina na tome tlu prije rasla. Paziti se mora svakako i prije svega, da se mekota odviše ne usipka (ne preralili). Osobito ne za pšenicu, kojoj prija, ako je mekota malko i grudvasta, navlastito ako leži prema sjeveru. Laka pješčena tla, ni ne treba po tri puta orati.

Zemljišta na ugaru ležeća oru se po tri puta, isto tako i strništa, sve u horu. Da bude od oranja do oranja razdobje po tri tjedna.

Djetelišta pod pšenicu, ako su dvogodišnja, oru se samo jedan put, nu posve čisto i jednako, da se slažu brazde, te pokriju pažut (cjelinu). Onda se podraže, zasiju pšenicom, koja se opet udraži. Oru li se djetelišta odviše sipko, može se pričekati koji dan sa sjetvom, dok se mekota ponešto slegne. Trogodišnja djetelišta, ako li su jako upažutena, ili se zemljište odviše sbilo, bit će umjestno i po tri puta orati. Strništa, koja se hoće opet upotriebiti za sjetvu ozimine, trebati će većim dielom po tri puta orati. Probitačnije je svakako, da se ozima žitarica ne sije za ozimom žitaricom; jer je to protiv umnom gospodarenju, te se riedko kada izplaća. Iza okopavina, na krumpirištu ili kukuruzištu, ore se pod usjev jedan put. Nije probitačno sijati pšenicu na krumpirišta ili kukuružišta, to se riedko kada izplaća, jedno što biva mekota odviše rahla, a drugo što se sjetva kasno poduzeti može. I raž se sije tek od nužde na takovu tlu, i s nedostatka drugog zemljišta. — Kada se već hoće i mora na kuruzišta sijati, neka se sije ozimi ječam, navlastito ako je pod kukuruz gnojeno. Ječam se sije dobrim uspjehom sve do Lukova. Ječam ozimac dobro rodi, rano dozrieva, daje prvi kruh siromahu poljodjelcu. Vrlim uspjehom se onda može rano u strn ječmenov posijati djetela, te se još može iste godine od mekote dobiti dvoja košnja. Ili se rabi potle mekota za drugotni usjev, za proju ili heldu, ili repu, pa se dobije dvostruka ploda ili žetve od jedne mekote.

Kod nas gdje je nužda za žito, trebalo bi pokušati sa smiesnim usjevom ozimina, kako drugdje biva, jer smiesni usjev puno je rodovitiji od čistoga. Tako bi se moglo sijati pomješano: pšenica sa ražju ili raž sa ječmom.

O vremenu kada treba da se počme sijati, razilaze se mnienja prema okolicam. Jedni siju prije pšenicu, onda raž. Drugdje opet raž prije, onda pšenicu. Svakako je dobro, da se jedno i drugo što ranije posije; jer rana sjetva riedko izda, a kasna često. Pšenica medju mašama posijana — kako se kaže — riedko kada izda, jer ne će osnetljiveti, ni od magle postradati, odoliti će zimi, te se razvlatati, zato sij pšenicu počam od 15. kolovoza, do 8. rujna mjeseca. Ne možeš li u to doba dospjeti da i raž posiješ,

sij ju odma, kako si posijao pšenicu, da ti uzmogne dozrieti do Petrova, te izbjegne pogubnim petrovskim maglam. — Ječam možeš sijati do Lukova.

Prije sjetve, treba vazda poravnati slogove branom (drljačom) i onda tek sijati, te sjeme udražiti tako, da se po dva puta u toliko pokrije zemljom, u koliko je zrnje debelo. Tko sjeme podava, čini proti naravi, čim dublje sjeme pada, tim teže niče, a većim dielom ni ne nikne. Podarati se može sjeme tek na posve rahlom pješčenom tlu, i rnda posve na plitko.

Sijati treba tako, da sjeme što jednačije pada po slogu, da ne pada više po jarcih nego po slogu, i da ga ne bude mjestimice više i drugdje da ostanu plješi. Čim se ranije sije i čim je snažnija mekota na gnojnoj snagi, tim će trebati da se sjeme sije redje. A čim biva kasnija sjetva, ili je mekota mlenija, slabija, treba više sjemena.

Nakon obavljene sjetve, treba plugom očistiti jarke, treba ujedno popreko čitave oranice povući plugom jarke, a ti jarki treba da se krivudasto vode, navlastito na strmih oranicah i položitih, da ne nastanu vodorovine ili oplazine mekote, te se imadu izvesti prema najnižoj strani mekote, da sva voda iz jaraka oticati uzmogne, da nigdje ne zastane.

Na koncu moram jošte napomenuti, da se treba jednom okaniti uzkih slogova za sjetvu žitarica. Već sam više puta napomenuo korist širokih slogova, a štetu ili kvar od uzkih. Slogovi za žitarice neka se naoraju da budu široki najmanje jedan metar, *prema položaju oranice neka budu* i širji 2 do 3 metra. Zato kada se uzki slogovi od kukuruzišta oru, da se širji slogovi naorati uzmognu, treba uzeti po 3 sloga, po 5 ili po 7 slogova u jedno, vazda na nepar, i onda ne će doći jarak po sredini sloga, nego će se širji ravan slog naorati.

Zaključujem opomenom, gore navedenom rečenicom, da imamo na umu: kakva sjetva, takva žetva.

Pet prijatelja gospodarevih.

Izmedju svih ptica najkoristnije su sliedeće:

1. Škvorac (čvorak) je najkoristnija ptica, Čini se plah, vazda okretan, brz u letu, živ, neprestano kupi i pobire različitu gamad, navlastito balavce (pužice), skakavce i različite kukce. To je mila ptica, dade se i pripitomiti, zaslužuje da ju čovjek ljubi, i svagdje štedi, te im po šumah i voćnjacih ponamješta kućice za gnjezda. Utamani na dan bezbrojnu gamad.

2. Zeba (Fink) neumorno hvata kukce, za tri puta, toliko ih znade na dan pojesti, koliko je sama težka.

3. Lasta (lastavica) se hrani skroz samo muhami i kukci. Neumorni je lovac. Bezbrojno uništi na dan od te različite gamadi. Krivo

se krivi, da hvata i pčele. Dokazano je, da nikada ne hvata pčele radilice, nego samo trute.

4. Ševa (škrlec, škvorjanac). Mila ptičica, navjestiteljica proljeća. Svojim pievom razveseljuje orača i sijača, kao da mu pripjevava: sij, sij oraču moj, i dragi sijaču! a ja ću ti usjev braniti i čistiti od gamadi. A to i marljivo čini, zato ju svatko rado ima i prisluškuje kada visoko u zraku lepršeći milo popieva.

5. Sienica, prava je čistiteljica naših voćaka. U svako doba godine. Zimi vam se ćak na prozore nalukava, kao da nas pozdravlja, te nas moli za koju drobtinicu hrane u cićoj zimi. A tko da joj ne dade? morao bi bez srdca biti.

U hvalu tim ptičicam imao bi puno, puno toga navesti, ali prostor lista ne dopušta. A to sam u kratko naveo zato, da svatko čuva te ptičice, da im gnjezda čuva i štiti, da mlade ne pudi. Navlastito da zabrani djetci, da ne vade jaja iz gnjezda, i ne hvataju mlade, i ako koju ptičicu uhvate, da ju odmah puste, a ne rukama druzgaju, muče i dave. Pamtite molim Vas, što rekoh, jer su nam te i mnoge druge ptičice najbolji prijatelji. Da nam nije dragi Bog dao ptičice, gamad bi nam izjela sve plodine, a narav bi bila pusta i mrtva.

Koje su zakonom zajamčene mane (falinge), za koje prodavac mora dobro stati, i kako dugo?

Domaće životinje mogu biti podvržene manam ili bolestim, koje se težko dadu opaziti, ili koje su obdobne.

Za takove mane i bolesti jamči sám zakon, to jest, zakon opredieljuje stanovito vrieme, u kojem vremenu ima kupac pravo tražiti, da se kupnja razvrgne.

Vrieme jamstva broji se od onoga časa, kada je kupljenu životinju kupac preuzeo, nipošto od onda, kada je pogodjena ili izplaćena.

Prije predaje životinje kupcu, odgovara prodavalac za svaku slučajnu oštetu iste.

Kada se pako izrično ureče vrieme prodaje, a kupac ne će životinju da preuzme, prestaje onda prodavalac biti odgovornim; osim u slučaju, ako je bilo dogovoreno, da mora sam životinju kupcu predati, a on toga učinio nije.

Zakonom zajamčene mane, za koje prodavalac dobro stati mora, jesu:

a) Kod konja:

1. Sumnjivi keh, sakagija i sipljivost sa jamstvom od 15 dana.

2. Žura, crvotoč, tvrdokornost, crna mrena i mjesečna sljepoća, sa jamstvom od 30 dana.

b) Kod goveda:

3. Sa jamstvom od 15 dana: sipljivost.

4. Sa jamstvom od 30 dana: žliezdobolja.

c) Kod ovaca:

5. Sa jamstvom od 8 dana: svrab.

6. Sa jamstvom od 2 mjeseca: metiljavost i plućni glistomor.

d) Kod svinja.

7. Sa jamstvom od 8 dana: zobučavost (ikričavost).

Oboli li, ili pogine li koja životinja tečajem 24 sata od kako je primljena drži se, da je bila bolestna prije, nego li je bila primljena.

Opazi li kupac tečajem zakonitog vremena jamstva za životinji koju od glavnih mana, pak to prodavaocu prijavi, a ovaj ne mari za to, ima kupac pravo tražiti, da se kupnja uništi, te povrh toga još, da ga prodavalac i odšteti.

Svakako valja prije sudbene prijave da kupac prodavaoca o svojoj nakani obaviesti.

Podigne li pako kupac tužbu radi koje glavne mane, ne prijaviv to prije prodavaocu, ne će doduše pravdu izgubiti, nu sudbene troškove morati će platiti.

Radi svake i najneznatnije manjkavosti može se kupnja razvrći, ako je bila ista kod pogodbe i pred svjedoci izrično napomenuta.

Životinja, rad koje sudbena razprava teče, ne smie se u to vrieme za posao upotriebiti, već se mora valjano *hraniti i dvoriti*. (Tako nas poučava: Viestnik za gospodarstvo i šumarstvo).

Kada kupac ne ima prava tražiti uništenje kupnje, navesti ćemo u budućem broju.

Kako možemo utušiti vatru u svom početku?

„Tko se ne boji vatre, ne boji se Boga", kaže rieč. Pa ipak koli neoprezno, koli nepazljivo se postupa u obće sa vatrom, ili sa stvarima, koje se upaliti mogu! Na ladanju pri gospodarstvih sluge upaljuju lule gdje god uz slamnate gospodarske sgrade, lulom u zubima dvore i češu i uprežu blago. Mlatce ćemo često videti pušeće na guvnu. U stajah se na uljenke dosta ne pazi, žigicama se često djetca igraju, bacaju se kuda god. Pepel se meće jošte vruć na opasna mjesta, sa petrolejskom lampom ide se koje kuda, kod varenja masla ili ocviranja slanine dosta se ne pazi. Tko bi sve to izbrojio? Nu pamtimo, da je laglje paziti na vatru, da gdje ne plane, nego tušiti, i gasiti ju, kad jur uzbukti i razplamti.

Zato pazi, a pojavi li se uz svu opreznost gdje vatra, odmah ju u svom početku tuši, da ne preuzme maha. Upali li se maslo ili mast, kada se vari, on čas poklopi posudu poklopcem ma kakvim, utušit će se plamen, jer ne će imati zraka, a vode ne lievaj za Boga na goruću mast, jer će

jače uzbuktati plamen. Upali li se na kome odielo, što se lako ženskinjam u kuhinji ili drugdje dogodi, odmah se baci na tlo, pa se valjaj da utušiš plamen, ili neka te tko brzo mokrim gunjem ili plahtom pokrije, da se plamen utuši, samo za Boga ne trči, ne stoj (osovce), jer plamen liže gore prema licu, pak ćeš se do zla nesretan izpaliti. Upali li se gdje ulje, mast, ili kameno ulje (petrolej), okani se vode, već brzo tuši plamen, da ustaviš da do plamena ne dopire zrak, s toga je dobro gdje se može odmah zatrpati otvore, duplja, okna, bacati na plamen piesak, pepel ili gnoj, da se utuši. — Na gorućem dimnjaku poklopi zjalo sgora, zdola upali sumpor (žveplo), ili zatrpaj mokrim gunjem, a da se od letećih iskara ne upali krov, pomeći po njem mokra ponjava. Gdje u sgradi zahvati vatra drvo, polievaj odmah vodom ponajprije mjesto, gdje se porodila vatra, onda sve dalje, dok se posvema ugasi. Vodu ne pluskaj, nego štrcaljkom ili kantom sa nataknutom ružom polievaj goruće drvo. — U ni kakovoj pogibelji ne izgubi glave, ne uplaši se, nego triezno i marljivo radi.

Opećeš li se gdje gaseći vatru, meći na opeklinu slanu rakiju ili spirit, a kod većih opeklina treba, da prizoveš liečnika.

Sliepa uš iliti sljepić.

Bog si ga dragi znao, što je sakrivio ljudem nedužni sljepić, da se svagdje progoni te ubija. Govori se: sliepa uš ujede čovjeka gore, nego sedam zmija. A čime će ujesti ta nedužna životinjica? ta ne ima za obranu svoju ništa, do liepih malenih svjetlucajućih se očiu, koje te mole, da ju pomiluješ. Sljepić spada medju vrst guštera, te se hrani jedino različitimi zareznici, malenimi kukci, crvi, i balavci (pužići). Nu budući, da puzi poput zmije, to ti zato neuki ljudi tog svog dobrotvora ubijaju. Ne bi čovjek mislio, koliko sliepa uš tamani dnevice različitu gamad, od koje se čovjek dostatno ne može na vrtu i polju braniti. Prostor lista ne dopušta, da Vam o tom obširno pišem, kako je neki gospodin staru sliepu uš uhvatio, metnuo u posudu, te mu u njoj okotila 15 mladih sljepića, pak ih crvi i kukci hranio, te se podpunoma osvjedočio o velikoj njezinoj koristi. — Vi ćete u svako vrieme za topline češće naići na sljepića u vrtu, na polju, pokraj stazâ, naći ćete ga gdje uz stare zidine, pod kojom daskom ili drvetom, — poštedite sljepića svagdje, dajte mu mira, dapače unesite ga u svoju baštu, da vam zemljicu snaži od gamadi. Ne bojte se sljepića, okanite se jednom nerazložnog straha, te na to i djetcu naputite, da ee sljepića ne boje, i da ga ne ubijaju.

Članovi

koji su uplatili prinos i to u gospodarskoj podružnici.

Delnice. Za god. 1889.: Briški Grga, Babić Ferdo, Curl Joso, Felsa Simom, Gašparec Gjuro i Lovro, Jelinek Dragutin, Kezela Martin, Kajfaš Ante, Liker Josip, Muvrin Pajo, Majnarić Joso, Nikola i Luka, Mikulčić Stanko, Petranović Mato, Pleše Martin, Ivan i Todor, Potočnjak Ivan, Pletzer Joso, Piršić Vencel, Pincet Franjo, Rački Josip, Stimac Pavel, Skender Šimon, Tomljenović Mato, Tomac J.

Za g. 1890.: Repinac Joso, Polić Ivan, Rački Lovro, Putrich Mijo, Majnarić Joso.

Dugoselo. Za god. 1887. i 1888.: Babić Tomo, Gjurenić Mio, Starčić Mirko.

Za god. 1887.: Bertak Mijo, Grabarac Ivan, Luketić Šandor.

Za god. 1889. Kipsan Karlo, Oštarijaš Stefan, Predavec Janko, Strašek Joso.

Za god. 1890.: Herak Tomo.

Za god. 1887. do 1890.: Cimuš Ivan.

Za god. 1888.: Lučak Stjepan.

Gospić. Za god. 1887.: Stanić Simo, Plećaš Kuzman. — Za god. 1889.: Šimić Šime, Rajčević J., Stanić Peko, Kuprešanin P., Došen D., Binički Bogdan, Došen Petar, Tomaš Lazo. — Za god. 1888. i 1889.: Pavelić Mate, Šarić Frane, Pavelić Martin, Brkljačić Jakšan, Franić Mile, Tomljenović L., Basarić Mile, Pejnović Frane, Miškulin Ante. — Za god. 1889.: Ratković Jure, Pejnović Joso, Biljan Joso, Stipac Ivo, Zdunić Marko. — Za god. 1890.: Šobat N., Panjković M. Kalinić Iso, Šulentić Pajo, Šimat Mate, Mandlć T., Matasić M.

Za god. 1888.: Kuprešanin Pero.

Za god. 1889.: Biljan Joso, Došen Mato, Pejnović Joso, Ratković Juro, Stipac Ivan, Zdunić Marko, Stanić Simo, Panjković Milanko.

Za god. 1887. i 1888.: Plečas Kuzma.

Grubišnopolje. Za god. 1889.: Anidžić Dane i Mato, Abolić Svetozar, Boljan Stevo, Bakač Gjuro, Boban Samoilo, Basara Tomo, Barak Stevo, Čubelić Gjuro, Grba Simo, Gavran Mića, Hinek Josip, Jagić Stevo, Kovačević Sava, Konaini Vaclav, Kellčić Mio, Klepić Filip, Kolinski Matia, Lacina Tomo, Katar Augus, Cifrek Štef, Marić Mile, Miškoj Franjo, Matković Lacko, Matina Vencel, Markšić Rade, Nosek Josip, Popovečki Mato, Puža Ivan, Pokorsić Alois, Karlo i Franjo, Puhović Mio, Svoboda Josip, Šimek Vaclav, Teodorović Sava, Tugotnik Mato, Jemeršić Ivan, Kucel Ivan, Kohn August, Bareš Franjo, Aleksić Mićo, Bratić Josip.

Križevac. Za god. 1890.: Šeni Josip, Sokolović Pavao, Prekvarić Franjo, Jakšinić Josip, Jambreković Mio, Tomašegović Vinko, Tucinić Bartol, Šamić Gavro. — Za god. 1884.—1889. Dolački Franjo. — Za god. 1887.—1889.: Novaković Tomo. — Za god. 1888. i 1889.: Istvanić Pavo. — Za god. 1889.: Radaković Stevo. — Za god. 1889. i 1890.: Grnbačević Simo.

Karlovac. Za 1890.: Bradica Miko i Mato, Beg Janko, Bačić Ivo, Benić Joso, Benčić Joso, Bokovac Filip, Bišćan Grga, Bosiljevac Josip, Bezjak Marko, Brajković Nikola, Bojac Mato, Buncetić Janko, Bedeniković Janko, Car Mato, Cvitković Ivan, Fudurić Janko, Fajec Andro, Ferković Franjo, Galić Franjo, Grgat Mio, Grgurić Janko, Grbin Blaž, Horvath Šandor, Jakić Ivan, Katušin Gjuro, Krajačić Petar, Kižić Mato, Klarić Nikola, Janko i Mato, Kućmanić Andro, Latkorić Andro, Lemić Mato 34 i Mato 39, Lasić Gjuro, Medrćin Janko, Medunić Janko, Malnarić Ivan, Mallović Juro, Merzljak Grga, Pavlačić Janko, Plavetić Gjuro, Pogačić Josip, Protulipac Stipan, Petrak Luka, Plemić Janko, Profosić Mio, Pahanić Franjo, Raškaj Stipan i Joso, Rade Mato i Janko, Suknaić Janko, Šarinić Andro, Stajner Juro, Spešić Joso, Smoljak Mio, Šlak Ivan, Tomašić Janko, Tomak Joso, Tomičić Ivo, Tomac Joso, Vranešić Ivan, Pesec Stanko, Pivec Gjuro, Radović Miko.

Za god. 1885. do 1888.: Bišćan Ivo.

Za god. 1888., 1889. i 1890.: Erdeljac Stipan.

Za god. 1889. i 1890.: Gjurišević Petar, Krotendorfer Anton, Kovačić Ivan, Sičan Mio, Vajda Vekoslav.

Za god. 1889.: German Josip, Modec Rudolf, Mihelić Ivan, Šoštarić Marko, Vrbanić Mato, Vinc Bartol.

Za god. 1887.—1890.: Maletić Josip, Žugčić Miko, Joha Gjuro.

Za god. 1888.—1889.: Maričić Mato, Špišić Karla.

Za god. 1888.: Rataić Stipo.

Za god. 1889.: Gačić Jakob, Duganić Ivo.

Klanjec. Za god. 1890.: Benko Stipan, Barlović Stanko, Burić Martin, Bednjan Ladislav, Blažićko Josip, Broz Nikola, Vatroslav, Martin i Gjuro, Ballia Nikola, Besednik Niko, Bais Bolto, Bišćan Ivo, Bais Mio, Čempula Petar, Čimprešak Blaž, Cvetko Juro, Capar Pavao i Marko, Cimprešak Joso, Drčić Stepan, Fekeža Juro, Felja Juro, Filipec Mikola, Franja Ivan, Gorupić Janko i Joso, Gaspar Anton, Grah Tomo, Granac Stipan, Gaspert Luka, Glogoški Franjo, Gogolja Mirko, Glogoški Mato, Hrcigonja Juro, Huški Anton, Horvatin Franjo, Horvatek Stipan, Hrcigonja Antun, Haramina Franjo, Hrženjak Pavo, Horvat Franjo, Hrastak Lacko, Horvatin Franjo, Hrastinski Petar, Hržina Ivan, Hercigonja Mato, Haramina Mio, Juro i Joso, Hasud Ivan, Juriša Peter, Jangjel Joso, Iveković Jure, Iliić Josip, Iveković Franjo i Pavo, Iliić Petar, Jažek Lovro, Kovaček Miko, Kovančak Juro, Kramerić Petar i Juro, Korušić Ivan, Kolmar Juro, Krajcar Josip, Kralj Pavo, Kontrac Joso, Kahlina Marko, Korenićki Josip, Kralj Andro, Kunšt Petar, Lovrek Ivan, Lovrećki Janko, Matijević Stipan, Milčić Josip, Viktor i Niko, Medvedec Petar i Štef, Mustać Mio, Majasić Stipan, Mio i Joso, Novosel Janko, Ostrež Janko i Vekoslav, Osvald Mato i Petar, Oborovečki Petar, Ogrinjšak Mirko, Očić Mio, Petak Štef, Posavec Štef, Prekrat Franjo, Poljak Joso, Petrina Štef, Poljanac Mato, Pavlinić Petar, Poljak Ljudevit, Pukljak Jakob, Janko, Peter, Lacko i Mato, Prekrat Lovro, Ricijaš Mirko i Josip, Tkalec Grga, Storak Michael, Stepan Petar, Safta Adam, Seljan Juraj, Staničar Imro, Spetic Ignac, Surina Nikola, Martin, Štef i Janko, Stanković Ljudevit, Siven Marko, Semerski Gavro i Pavo, Surina Josip i Juro, Marko i Jakob, Stanković Makso i Franjo, Švigir Mio, Simanović Franjo, Soban Viktor, Šatarić Juro, Stivnićki Petar, Turčić Martin, Tušak Štef, Ivanišek Juro, Taboršek Dragutin, Turković Mio, Ulama Ivan, Valent Franjo, Veliki Mato, Vutmej Juraj, Veliki Anton, Valent Josip, Zanoški Andro, Znidanec Mio, Zanoški Franjo, Zabukošek Alfred, Žohar Juro, Zobec Ivan Jakob, Žleder Petar, Zobec Štef, Zanoški Franjo, Zdesić Franjo, Hercigonja Petar, Joso i Petar, Pavunc Anton, Oreški Mato, Felja Fabian, Greblićki Raf, Pavlinić Žiga, Iliaš Augustin, Zetešić Nikola, Županić Juro, Blažićka Franjo, Poćarić Andro, Pećnik Juro, Stefanović Mio i Hren Josip, Pavliša Joso i Andro, Premec Anton, Prekratić Juraj, Prekrat Franjo, Puklek Stefan.

Kopanica velika. Za god. 1889. i 1890.: Augustinović Blaž, Božićković Dane, Buzatović Šime, Benaković Juraj i Niko, Baličević Adam, Bogdanović Ivan, Čaklović Ante, Čivić Andro, Dimić Ilija i Andro, Dorić, Stefan i Pavel, Ergotić Luka, Nikola, Mio i Ante, Ekserčić Ivan i Juraj, Filipović Živko, Andro i Niko, Franić Jakob, Galović Valeta, Ivan i Valeta, Gavačević Lovro, Ilakovać Vinko, Blaž Stjepan i Marija, Jančikić Fabijan, Tazić Luka Niko, Joso i Marija, Kovačević Simo, Tomo i Stevo, Kramar David, Kladarić Franjo, Vinko, Stanko, Marijan, Šimon i Mato, Katušić Ivan, Kožaj Ante, Katić Pajo, Lucić Valeta, Lebović Bartol, Lončarević Juraj, Matasović Joso, Pavel i Luka, Mikulčić Mio, Mikleušević Mato, Mesinger Ivan, Marković Martin, Franjo, Stjepan, Martin, Mijo, Stevo, Franjo, Stjepan i Tomo, Matijevac Petar, Nikolić Ivan, Tomo, Nikola Ivo i Vinko, Ostojčić Tomo, Pokas Stjepan, Prakaturović Manda, Pikl

Ante, Radičević Martin, Adam i Marko, Rakitić Blaž, Ivan, Martin, Luka, Gjuro i Niko, Šokčević Marko i Adam, Strunjić Pavo, Tunoković Mijo, Vukovac Adam, Grga, Šimon, Marko, Vinko, Joso i Ante, Weis Herman, Vidaković Ante i Bartol, Vukasović Blaž, Ivan Blaž, Mio, Vinko, Ilija i Stanko, Weinberger Ivo, Vučković Blaž, Valinger Joso, Zorman Marijan i Dragutin, Zderić Ante, Živić Jakob, Stjepan, Blaž, Andro, Blau Josip, Franjo, Juraj i Tomo, Živković Lovro, Ivan, Mato i Nikola, Čaplović Ivan, Effinger Joso, Grčić Stjepan, Ekserčić Ante i Gjuro, Matasović Simo, Kovačević Martin i Adam, Vuksanović Mato, Mumić Ferdo, Dinišić Luka, Švaganović Ferdo, Lucić Pero, Plavšić Paulina.

Za god. 1890.: Vidaković Ante, Ergotić Luka, Matasović Joso, Pavo, Weis Herman, Matasović Luka, Ilakovac Maria, Jančikić Fabian, Pokas Stipan, Ilakovac Vinko, Ergotić Nikola, Matasović Simo, Ilakovac Blaž, Matiević Petar, Filipović Andria, Ergotić Mio i Antun, Ilakovac Stipan, Božićković Dane, Filipović Živko i Mikola, Kovačević Martin i Adam, Zdesić Antun, Vukasović Blaž, Blaž Ivo, Mio, Vinko, Ilia i Stanko, Kramer David, Kladarić Vinko i Stanko, Glavačević Lovro, Kladasić Maria, Simo, Franjo i Mato, Ekserčić Ivan, Gjuro, Antun i Gjuro, Radičević Martin, Adam, Marko, Šokčević Adam i Marko, Vuksanović Majo, Weinberger Ivan, Bujaković Simo, Batičević Adam, Vukovac Marko, Vinko, Adam, Grga, Simo, Josip i Antun, Mikinčić Mio, Zorman Dragutin, Katić Pajo, Lončarević Gjuro, Miklaužević Mato, Vučković Božo, Augustinović Blaž, Benaković Gjuro i Nikola, Bogdanović Ivan, Čaklović Antun, Čivić Andria, Dimić Ilia i Andria, Dorić Stipan i Pavo, Franjić Jakob, Gallović Valleta, Ivan i Valeta, Jarić Luka, Nikola, Josip i Aloisia, Kovačević Simo, Stipan, Tomo, Kramer David, Katušić Ivan, Kožej Antun, Lucić Valeta, Lebović Bartol, Nikinčić Mio, Miklaužević Mato, Mesinger Ivo, Marković Martin, Franjo, Stipo, Stipan, Martin, Mio, Franz, Stef i Tomo, Nikolić Ivan, Tomo, Nikola, Ivica i Vinko, Ostričić Tomo, Prakatunović Manda, Pikl Antun, Rakitić Blaž, Ivo, Martin, Luka, Gjuro, Nikola, Strunjić Pavo, Tunaković, Mio, Vidaković Ante, Bartol, Valinger Josip, Zorman Marian Dragutin, Živić Jakob, Štefan, Blaž, Andro, Joso i Blaž Franjo, Gjuro i Tomo, Živković Lovro, Ivo, Mato i Nikola, Čaglović Ivan, Effinger Joso, Grčić Stipan, Mumić Ferdo, Dimšić Luka, Švaganović Ferdo, Lucić Pero, Plavšić Paulina.

Koprivnica. Za god. 1890.: Večemaj Ivo, Vrtipral Josip, Vargović Tomislav, Vadriš Ivan, Vargović Josip, Zlatar Petar, Zrinšćak Ignac, Čokonaj Andro, Šavor Pavo, Šćetinec Franjo, Šćetinec Mato, Šćetinec Franjo, Šćrbak Ivan, Španiček Gjuro, Švarcmajer Mato, Šeštak Martin, Šalamun Jakob, Torbar Martin, Rogulja, Blažeković Mart., Vutuc Pavo, Tabaić Ivo, Trnski Franjo, Trdak Jakob, Stojnić Petar, Stažić Ivo, Strajnić Tomo, Savić Mio, Sokač Mio, Serček Adam, Sobotičanec Kata, Sremec Mato, Sobotičanec Blaž, Savić Pero, Sobotičanec Blaž, Savić Pero, Sobotičanec Jakob, Robetić Stevo, Razer Tomo, Remenar Andro, Rak Gjuro, Petreković Ivo, Pavša Bara, dr. Perko Vladoj, Puhalo Josip, Petrić Tomo, Polan Gjuro, Oštriš Andrija, Novaković Pavo, Nemec Stjepan, Mirović Tomo, Mehkek Stevo, Mihoković Gjuro, Mikulić Antun, Milić Gjuro, Liščić Gjuro, Löffler Antun, Loborec Gjuro, Lopatin Pavao, Lončarić Posip, Lukač Tomo, Lončarić Josip, Kolar Franjo, Kuharić Pavo, Kamenar Marija, Kelrajter Pavao, Kraljić Franjo, Korošec Mijo, Kalinić Adam, Kovačić Marko, Krnjasić Jakob, Ivanović Aleksa, Janeš Stjepan, Jelenić Josip, Jaić Jovo, Jakopović Stjepan, Galović Mirko, Gašparić Pavo, Gjurašin Ivan, Gustin Martin, Gjuranek Mijo, Fijačko Franjo, Furkes Andrija, Dološćak Mato, Dombaj Mato, Crnčić Blaž, Barešić Gjuro, Badjun pl. Imbro, Bunić Janko, Bunić Stjepan, Budin Josip, Ban Mato.

Novimarof. Za god. 1889.: Purgar Tomo, Žugec Franjo, Andrašić Vjekoslav, Antolkovič Amando, Bahat Žiga, Blažinec Ivo, Belović Andro, Belić Martin, Bešenić Martin, Bešenić Joso, Broz Antun, Broz Bartol, Cener Ivan, Dvorski Franjo, Cvetković Joso, Filipović Juro, Filipović Andro, Flaišman Joso, Gotić Tomo, Haiman Ferdo, Hajduk Jakob, Hlebec Niko, Horg Juro, Horvat Antun, Horvat Jakov, Janušić Ignac, Koščak Ivan, Kunić Jakov, Ledinski Juro, Mailendor Albert, Mikulčić Juro, Novak Jakov, Novak Juro, Pecik Blaž, Pokos Blaž, Pokos Mio, Pokos Šimun, Pomper Ivan, Posavec Mio, Posavec Luka, Posavec Žiga, Prstec Mato, Prstec Andro, Pulgrabek Antun, Samobor Stevo, Samobor Mato, Bujanec Stevo, Slavski Ivan, Slunski Franjo, Stipčić Gjuro, Šamec Antun, Šebrek Mio, Šimek Andro, Veronek Adolf, Vuković Franjo, Brajković Ignac, Graff Julius, Šuveljak Marko, Kolarek Andro, Dvorski Joso, Toplak Gjuro, Ipša Josip, Sarč Stipan, Meštrić Joso, Hasija Štef, Horžić Valent, Hublin Valent, Mahmet Juro, Pažur Štef, Čerlenec Štef, Horvat Joso, Suhić Andro, Bunta Stevo, Vujca Stjepan, Bekšić Gjur, Lončarek Valent, Ivec Štef, Horvat Andro, Kišak Joso, Peremin Mio, Petrič Martin, Jeren Antun, Vragović Antun, Biškup Stjepan, Merkaš Fabian. — Za god. 1890.: Štern Alberto.

Oriovac. Za g. 1889.: Mijo Lukić, Ilija Mirković, Pavo Mirković, Adam Alavanić, Melhior Olnjević, Stipo Sedmak, Andrija Starčević, Jakov Vidović, Tomo Krnić, Adam Starčević, Stipo pl. Kovačević, Petar Jelinić, Josip Polić, Mijo Dukić. —

Za g. 1890.: Jozo Djaković, Stipo Limić, Tomo Orlić, Tomo Hodak, Josip Mitrović, Petar Mitrović st., Ilija Mirković, Marko Mirković, Tomo Mirković, Josip Krecić, Petar Golubović, Melhior Olnjević, Mato Ćosić, Franjo Grgurević, Ilija Jagić, Jozo Štimac, Jakov Vidović, Tomo Krmić, Šandor Filipović, Stjepan Pačić, Jozo Kuzmić, Adam Kuzmić, Nikola Gabrić, Adam Tadić, Marko Delić, Martin Mikajević, Kamilo Frigan, Ivan Margetić, Marijan Klobučar, Pavo Filipović, Florijan Blažetić, Stipo Tomašić, Dragutin Blažević, Ivan Čaldarović, Jozo Antolović, Antun Katanić, Imbro Ferić, Stjepan Šebelić, Ivan Vuksanović, Ivan Jurišić, Andrija Galić, Josip Čaldarović, Josip Vuković, Josip Ciprijan, Dragutin Vuković, Žaverje Vuković, Stipo Milošević, Adam Milošević, Mara Kovačević, Marko Sudić, Stipo pl. Kovačević, Žaverije Kuzmić, Gjuro Čaldar, Joso Draženović, Martin Kasumović, Žaverje Matijević, Mijo Vračić, Josip Filipović, Tomo Nikičić, Marko Zebčević, Mato Miletić, Pavo Matičević, Pavo Glivetić, Imbro Klokočević, Imbro Glivetić, Franjo Glivetić, Nikola Ljubić, Luka Lukačić, Mato Pejaković, Andrija Stehno, Petar Vladić, Luka Matijević, Ivan Kovačević, Ivan Vračić, Pavo Svrakić, Mato Hajdinović, Ivan Živoder, Vinko Ljubić, Josip Pavlović, Ignac Crljen, Mirko Kešerac, Antun Kešerac, Antun Taudarić, Franjo Kajfeš, Alojzio Klaso, Nikola Madjara, Mato Pavković, Mato Mutavgjija, Pavo Janković, Vinko Mutavgjija, Mato Mihaljević, Ferdo Tadić, Pavo Radmilović, Stjepan Jagar, Petar Vračić, Marko Dasović, Ivan Milaković, Ivan Bušić. — Za god. 1888.: Stjepan Karamović, Andrija Starčević.

Za god. 1889. i 1890: Mirković Ilia, Kovačević pl. Stipo, Olujević Melchior, Vidović Jakob, Krnić Tomo.

Za god. 1888. i 1889.: Starčević Andria.

Za god. 1888.: Kasamović Stipan.

Rieka. Za god. 1889.: Durbešić Ivan. — Za god. 1888. i 1899.: Lukanović Stanislav. — Za god. 1890.: Ban Miho, Marušić Mato, Marušić Petar, Sobol Josip, Baretić Ante, Babelić Lovro, Svečko Ivan, Fučak Stjepan, Marač Antun, Rahelić Stjepan, Glažar Joso, Rahelić Mato, Šarinić Joso, Matesić Antun, Glažar Franjo, Bakarčić Andre, Petrić Kuzma, Glavan Kuzma, Matković Andre, Glavan Miko, Marač Ivan, Blečić Joso, Valušnik Andre, Dr. Rudan Srdoč Joso, Raudić Joso, Lukarelli Antun, Majnarić Jakov, Sablić Andre, Kukac Ivan, Koprinski Šandor, Vlašić Luka, Šikić Franjo, Matković Tomo, Matković Franjo, Jelušić Andre, Čabrian Mate, Udina Dinko, Viškanić Božidar, Gambar Antun, Marcelja Andre, Vučić Bartol, Barizon Leopold, Čabrzan Mato, Gambar Ante, Koprinski Škender, Kukac Ivo, Rukarelli Ante, Marušić Petar i Mate, Petrić Kuzma, Sabel Joso, Udina Dinko, Rahelić Lovro, Stjepan i Mate, Sanjčić Joso, Glažar Josip, Blečić Joso.

Slunj. Pilipić Stjepan, Jambrečak Ed., Lumbarović Mato, Gravara Kojo, Brajdić Jure, Mačešić Stevo, Sikirica Božo, Mihailović Vaso, Trboević Nikola, Vujaklija Stanko, Mrdjenović Joso, Teodor Goisović, Teodor Karamarković, Marko Kekić, Lazo Goisović, Mile Krnić, Nikola Roknić, Milovan Simić, Pavo Tumara, Todor Milković, Gujatca Simić, Šimo Botić, Božo Botalo, Jovo Cimeša, Nikola Sudar, Milovan Sekulić, Radovan Katić, Sava Milković, Petar Milković, Jovan Juzbašić, Mile Ćuruvia, Pavo Škrbina, Brajdić Juro, Dević Stipan, Gravar Kojo, Kanić Mile, Lumbarović Mato, Milošević Vaso, Mačešić Stevo, Pilipović Stjepan, Roknić Mikola, Simić Milovan, Jambrećak Eduard, Sikirica Božo, Simić Ignatia, Sudac Nikola, Sekulić Milovan, Skrobina Pavo, Mihajlović Vaso, Merdjenović Joso, Miljković Teodor, Sava i Petar, Trboević Nikola, Tumara Pavo, Vukajlić Stanko, Gajsović Todor i Lazo, Karamarković Todor, Kekić Marko, Katić Radovan, Botić Simo, Batala Božo, Cimeša Jovan, Čuravia Mile, Juzbašić Jovan.

Za god. 1889. i 1890.: Dević Stevo, Milošević V.

Za god. 1888., 1889. i 1890.: Mesalić Tomo.

Za god. 1890.: Cindrić Pajo, Počuća Luka, Mandić Dragan, Borušić Andria, Bogović Ivan, Cetina Mile, Držić Franjo, Jurjević Marko, Knak Nikola, Matiević Ilia i Ćir, Milić Radivoj, Sterk Ivan, Simić Pajo, Višnjić Tomo, Vrbanić Ivan, Žgata Grga, Antun i Juriša, Živčić Ivan.

Ogulin. Za god. 1889.: Antončić Josip, Dr. Bona Mirko, Bertović Tomo, Fink Franjo, Grgac Ivan, Kern Ante, Kesec Franjo, Lončarić Joso, Šumonja Mane, Sontag Aurel, Štefanec Juraj, Tamhina Joso, Turković Ivan i Petar, Vrbančić Mato, Vujnović Joso, Vukelić Jovo, Žanić Vid, Cvitanović Stjepan, Capan Filip, Draženović Stevo.

Za god. 1889. i 1890.: Brayer Vilim, Božičević Ivan, Brikši Ivan, Bošković Juraj, Brayer Ignjat, Bunjevac Mane, Cazin Ljudevit, Duraković David, Ferković Josip, Gašparović Pavo, Gruber Mile, Grgurić Franjo, Heski Jačim, Holjevac Mato, Ivković Vujo, Jaić pl. Andre, Jovanović Ljubomir, Kirasić Ivan, Kraguljac Rade, Kaurić Jakob, Kosanović Joso, Kokotović Gavro, Luketić Jakob i Kažimir, Milanović Gjoko, Maurović Mio, Martinec Ignjat, Maričić Marko, Milošić Ante, Manojlović Joso, Mihaljević Pajo, Mrvoš Sime, Magdić Ante i Mato, Mihelčić Mato, Mihelić Joso, Matijević Niko, Mlakar Vjekoslav, Paučić Joso, Petričić Jovo, Radoj Franjo, Štajcer Ivan, Slukić Joso, Zgurić Franjo, Sušanj Mate, Sabljak Mato, Stošić Bartol, Salopek Mato, Antun, Maksim i Stevo, Sojat Gjuro, Štefanec Juraj, Staničić Franjo, Stipanović Simo, Turković Niko, Turkalj Nikola, Vukelić Marko, Vujnović Niko, Vučetić Vjekoslav, Vranić Juraj, Vujnović Božo, Tatolović Niko, Božičević Stj.

Praputnjak. Za god. 1889.: Agin Luka i Mato, Bujan Luka i udova Mara, Jakob i Simon, Cibić Ante, Ivan, Karlo, Ignjat i Aga, Franciškosvić Fran, Jakob, Rafo i Valent, Gecan Ante, Guzović Ivan, Juričić Karlo, Kanjer Tereza, Kariolić Srčko, Kata, Lovro, Mato, Didon, Mate Suplent, udova Matejka, udova Vinka i Stanko, Matika Pavo, Mavrić Ivan, Padavić Jakob i Grga, Polić Ante, Požarić Mato, Perović Ljudevit, Štiglić Grga, Mato, Pavo, Vinko i Valentin, Soić Martin, Tadejević Joso, Martin i Matoša, Tadej Dragutin,

Vidas Stjepan, Tadijević Josip Tomin, Karijolić Mato Suplent, Karijolić Srećko Sebastianov, Guzović Ivan, Junićić Karlo, Cibić Anton Sokol, Štiglić Grga Andriov, Kausec Teresa, Agin Luka, Kariolić Stanko, Kariolić Lovro, Štiglić Vinko Pečić, Štiglić Valentin Ivanov, Bujan Maria Jačićeva, Agin Mate Lucetin, Franinković Rafo, Matika Pavo, Kariolić Vinka udova Kuzmina, Štiglić Mate Svikov, Cibić Kata, Kariolić Mateja Gustina, Tadejević Mate, Cibić Maria, Štiglić Pavo, Gecan Anton Vidov, Padavić Grga, Penović Ludvika, Mavrinac Ivan, Francisković Valentin, Bujan Jakov Zlakić, Francisković Ivan Pavičin, Francisković Bara Pijerčinova, Karoljić Mate Didon, Kariolić Kata ud. Kuzmina, Padavić Jakov Ivanov, Tadejević Martin, Polić Antun Jakobov, Požarić Mate, Vidas Stipan Jurjev, Tadej Karlo, Soić Martin Bartolov, Bujan Šime Čurlinov.

Za godinu 1890.: Blažina Pavao, Čop Mate i Pavlov, Kružić Franjo, Kučan Ivan, Edo i Juraj. Pasarić udova Karla, Polić Mate i Tomo, Randić Franjo, Ružić Martin, Anton i Rajmond, Šubat Bartol i Joso, Tadej Mate, Tomašić Lovre udova, Vidas Vicko, Mato i Pavel, Blazina Pavao, Čop Mate Pavlov, Čop Mate Rerdov, Čop Karlo Rerdorf, Kučan Ivan, Kučan Eduardo, Kučan Juro Klinzić, Polić Mate Kapac, Polić Tomo Grhčen, Ružić Martin Kolar, Ružić Ante Franov, Ružić Rajmond Ivanov, Subat Bartol, Subat Josip Major, Tadej Mate, Tomašić Lovro, Vidas Vinko Stojanov, Vidas Mate Petrov, Vidas Pavao Petrov, Kružić Franjo, Pasarić Karla Martinov, Rendić Franjo.

Velika Gorica. Za god. 1890.: Rek Vinko, Bogdan Mato, Černjak Andro, Domitrović Tomo, Fabečić Joso, Grgar Pavel, Gjuksi Anton, Gjavor Stjepan, Haraminčić Joso, Limić Juraj, Jurinić Ivan, Janković Joso, Jančir Juraj, Kadolec Miko i Juraj, Krilčić Miko, Kauceljak Stjepan, Mužić Miko, Mirinić Stjepan, Matković Mio, Naglić Mio, Prepelić Mio i Martin, Paljević Stjepan, Peternac Ivan, Puceković Stjepan, Stanković Mato, Subočki Ivan, Tavurec Stjepan, Trumbentaš Pavel, Vitez Janko, Vuger Juraj, Vranić Imbro, Vučić Tomo, Zetković Nikola, Veselić Joso, Vujnović Joso, Brigljević Josip, Cundeković Lacko, Grgar Juraj, Grom Stjepan, Gjumlija Mato, Janek Mato, Novosel Mio i Pavel, Trbić Stjepan.

Za god. 1888. i 1889.: Bedeković Imbro, Radičević Mato.

Za god. 1889.: Veselić Janko, Klarić Janko, Filipović Imbro, Janković M.

Za god. 1889. i 1890.: Caganić Luka, Graber Bartol.

Vrbovec. Za god. 1890.; Kudović Vid, Cvatek Tomo.

Zagreb. Za god. 1890.: Novak Tomo, Kučeković Tomo, Franjo, Katkić Mio, Šemper Gjuro, Živec Ivan, Joso, Antun, Miković Josv, Gostrei Martin, Genžić Lovro, Fućek Nack, Antoljak Joso i Andro, Bros Ferdo, Mirko i Grga, Cvek Gjuro, Franjčević Nacek i Mirko, Horvatinović Bartol, Benčak Mirko, Horvat Blaž, Nacek, Miko i Tomo, Tupek Pavo, Blaž i Patar, Car Mio, Gjuriš Grga, Škerlin Pavo, Puznjak Ivo, Pšeničknik Josip, Tišlar Štef, Janko i Joso, Tomasi Andro, Cerovski Gjuro, Jumić Josip, Car Franjo, Spićković Štef, Gulić Mio, Bogdan Juro, Spoljar Ivo, Rogina Mio, Kurjan Josip, Banovac Pavel, Gallović Andro i Mio, Jedvaj Andro, Kukec Štef, Milčić Juro, Jedvaj Gjuro, Švarc Nikola, Kukac Grga, Musia Janko, Ivančić Aleksa, Minković Štef, Grgec Juro, Kuntić Nikola, Samec Filip, Polak Tomo, Šamec Franjo, Levak Štef i Mio, Malčić Mio, Tometić Juro, Božić Makso, Hržan Martin, Hallić Ludvig, Weiser Pavel, Smrek Petar, Zavalić Nikola, Antolić Ivan, Šimunjak Franjo, Dragančić Stanislav, Cuglin Petar, Grubešić Imro, Zavalić Filip, Gallović Štef, Kovač Josip, Spanić Vekoslav, Krznar Andro, Potočki Josip, Cecelja Mato, Jambreković Vinko, Matok Katica, Spevak Felix, Gjur-

gjenić Filip, Novak Simo, Patačić Filip, Supek Stipan, Kofin Ivan, Sunek Franjo, Bunjevac Nikola, Dolenčić Mile, Kućelić Luka, Horvath Tomo, Čižmešia Simo, Svedrović Benko, Kašinac Josip, Tomeček Juro, Lončić Benko, Malčić Franjo, Petar Andro, Selnik Blaž, Martinec Štef, Lukašin Jakob, Cebić Nacek, Bolfan Andro, Benček Nikola, Hren Petaz, Wagner.

Izkaz uplate prinosa članova za I. razred nalazi se u „Gosp. listu".

Tjedni sajmovi u Zagrebu.

Dovoljno je već poznato, da je gradsko poglavarstvo u Zagrebu uvelo obdržavanje **tjednih sajmova** i da će se prvi tjedni sajam obdržavati u sriedu dne 27. kolovoza, a zatim **svake sriede**, ili ako na taj dan pade blagdan, sliedećega djelatnoga dana, zatim na **veliki četvrtak** i na **Tominje** (21. prosinca).

Neima dvojbe, da je uvedenje tjednih sajmova od velikoga zamašaja i po razvitak prometnih odnošaja grada Zagreba i po napredak domaćega stočarstva. Običan položaj, što ga naša domovina zauzimlje glede **govedarstva**: naravno stecište svega prometa u glavnomu gradu zemlje; povoljne komunikacije prema Bosni znameniti su uslovi za napredni razvitak trgovine u glavnomu gradu. Godišnji sajmovi zagrebački obiluju ljepotom dobro uzgojene marve, dotjerane iz Posavine i Turovoga polja, i kotara Jaskanskoga i Karlovačkoga, te iz belovasko-križevačke županije i ravne Podravine.

Glavni dio trgovine s marvom kreće se prema Trstu, Rieci i Pulju, te prema austrijskim zemljama i pokrajinama. U nekih predjelih Hrvatske, osobito u Posavini i Podravini, sačinjava **konjarstvo** važnu privriednu granu pučanstva, te pokazuje od godine do godine liepših uspjeha; što se pako tiče **krmadarstva**, poznato je, da imamo u zemlji izvrstne pasmine, i da je promet sa svinjami veoma živahan, jer se izvažaju u sve pokrajine i zemlje austrijske.

Susjedne naše zemlje: Kranjska, Štajerska, Koruška, Istra i Gorica namiruju veliki dio svoje potrebe na hrvatskih sajmovih. Citava produkcija stočarstva u ovih trijuh glavnih grana stiče se na tržištu u Zagrebu.

S toga je dogon marve na zžgaebačko marvinsko tržište prilično velik (na zadnji Margaretski sajam dognano je 3.994 glave rogate marve, 1.510 konja, 1.705 svinja), a s istoga razloga dolaze u Zagreb i strani trgovci, jer su sigurni, da će na zagrebačkom sajmu uviek naći valjane robe u dovoljnom broju. Te okolnosti daju Zagrebu biljeg dosta znamenitoga marvinskoga tržišta, koje se pomoćju mjerodajnih faktora može još bolje i živahnije razvijati.

Uzev sve ove okolnosti u obzir, ima opravdane nade, da će i **tjedni sajmovi** uspjeti.

U koliko nam je poznato, učinilo je gradsko poglavarstvo shodne odredbe, da se izvanjski marvinsko-trgovački krugovi upute o stanju domaćega stočarstva i ob odnošajih marvinskih sajmova u Zagrebu. Može se s toga sa sigurnošću predmnievati, da će na svakom nedjeljnom sajmu biti dosta stranih trgovaca i mesara, koji će tražiti i dobro plaćati valjano rogato blago, liepe konje i krmke.

Naš narod imade u stočarstvu veleznamenitu privriednu granu; na njemu je, da od stočarstva veliku korist crpi. Čim liepše rogato blago, konje i krmke uzgaja, tim više novaca privriedjuje. Pravi i iskreni prijatelji, zavoda uputiti će ga svakom sgodom, da veću pažnju obraća stočarstvu. Danas ne valja više izgovor, da marva neima na sajmovih prodje; da se uz bezcienu prodavati mora. Upravo nedjeljni sajmovi od velike su koristi po narod, jer što danas ne proda u Zagzebu, prodati će sutra u Velikoj Gorici, a prekosutra u Kalovcu. **Liepa marva traži se uviek** — a ta činjenica kadra je posiečati naš narod na umnije stočarstvo. Kad će uvidjeti naš seljak, da liepa marva postiže dobru cienu, posvetiti će više brige i mara stočarstvu.

Naglašujuć opetovano, da će valjana marva i na zagrebačkih tjednih sajmovih uviek kupaca naći, pozivamo sve prijatelje naroda, da u tom obziru upućuju seljačtzo. Napose mogu u tom pogledu mnogo koristiti gospoda župnici, učitelji i obćinski načelnici u bližnjem i daljem okolišu grada Zagreba, nukav seljačtvo, da svoje proizvode stočarstva tjera na tjedni sajam u Zagreb, razloživ mu ujedno, da se na zagrebačkih tjednih sajmovih sve do 1. ožujka 1891. neće pobirati pristojbe za mjestovinu.

Posveti li naša domorodna ladanjska inteligencija zagrebačkim tjednim sajmovom svoju pažnju, uspieti će ovi sjajno na korist trgovačkoga prometa grada Zagreba i na uhar domaćega stočarstva.

Poziv.

Gospodarske podružnica sv. Ivan-Zelinska, pozivlje najučtivije svoje p. n. gg. članove u redovitu sjednicu, na dan 16. (šestnaestoga) rujna t. g. u 9 sati prije podne.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika posliednje sjednice.
2. Ustanovit će se vrieme za berbu.
3. Izbor odbora za sabiranje predmeta, za izložbu, koja će biti na godinu u Zagrebu.
4. Pobiranje članarine.
5. Pojedini predlozi članove.

Gospodarske podružnice.

U Sv. Ivanu Zelini 18. kolovoza 1890.

Koloman pl. Mixić, predsjednik. Juraj Janković, tajnik.

Prijavnice za jubilarnu gospodarsko-šumarsku izložbu mogu se **bezplatno** dobiti kod eksekutivnog izložbenog odbora u pisarni hrv.-slav. gospodarskog družtva u Zagrebu.

Izdaje hrv.-slav. gospod. družtvo. Uredjuje u ime upravlj. odbora gospodarskoga družtva Fran Kuralt. Tiska Dragutin Albrecht.